

**PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMIN
E MATURËS SHETËRORE PROFESIONALE 2015**

**TEORIA PROFESIONALE E INTEGRUAR:
DREJTIMI MËSIMOR “PËRPUNIM DRURI”**

Janar, 2015

1. Udhëzime të përgjithshme

Ky program orientues ndihmon në përgatitjen e nxënësve të drejtimit “Përpunim druri”, me strukturë 2+1+1, për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale e integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale 2015. Ai synon orientimin e përgatitjes së nxënësve nëpërmjet përqendrimit në njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të lëndëve teorike profesionale. Njëherazi, ndihmon edhe në verifikimin paraprak të përgatitjes përfundimtare të nxënësve sepse mundëson zhvillimin e testeve përmbledhëse. Programi orientues për provimin e “Teorisë profesionale të integruar” bazohet në:

- programet orientuese për Provimet Përfundimtare në: drejtimin “Përpunim druri”, Niveli I, “Përpunim druri (pilot-PEM)”, Niveli I, “Përpunim druri i kombinuar (pilot-PEM)”, Niveli I; në profilin “Mobileri dhe tapiceri”, Niveli II dhe në profilin “Prodhime druri gjysëm të gatshme”, Niveli II;
- programet e lëndëve teorike profesionale të drejtimit “Përpunim druri”, Niveli III (klasa e 13-të);
- Udhëzimin e përbashkët të MAS dhe MMSR nr. 2, datë 06.02.2015 “Për zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale 2015 në Republikën e Shqipërisë”.
- Rregulloren e Maturës Shtetërore 2015 në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhërin e Ministrit nr.61, datë 10.02.2015.”

Në të përfshihen njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të këtyre programeve dhe që janë në themel të formimit teorik profesional të nxënësit.

2. Udhëzime për zbatimin e programit

Ky program duhet shqyrtuar me kujdes sepse evidenton dhe përforcon njohuritë teorike, por dhe aftësitë e nxënësve për aplikimin e njohurive në situata të njohura e të reja, analizën dhe vlerësimin e këtyre situatave. Specialistët e përfshirë në hartimin e bankës së pyetjeve dhe tezës së provimit të kësaj lënde, nuk duhet të përfshijnë për vlerësim tema mësimore që nuk janë parashikuar në këtë program. Përgatitja e nxënësve për provim të bëhet në mënyrë të vazhdueshme dhe duke përdorur një larmi metodash dhe mjetesh.

Gjatë punës për përgatitjen e nxënësve për provimin me zgjedhje të detyruar “Teori profesionale të integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale, është e rëndësishme që herë pas here mësuesi të zhvillojë teste të nxënësve të tij, me teste që mund t’i hartojë vetë duke u bazuar në modelet e mëparshme të testeve të Maturës Shtetërore për teorinë profesionale.

Testi për drejtimin mësimor **“Përpunim druri”** do të ndërtohet në mënyrë të tillë ku të jenë të përfshira të tri nivelet e vështirësisë: niveli bazë, niveli mesatar dhe niveli i lartë. Njëkohësisht, edhe shpërndarja e pikëve në test do të jetë në varësi të përqindjeve që zë çdo nivel. Gjatë hartimit të njësive të testit duhet të mbahen parasysh synimet e përgjithshme, në skeletkurrikulat përkatëse, të temave të përzgjedhura në këtë program.

Nxënësit duhet të kenë parasysh se lënda, e cila ka peshën më të madhe në këtë program orientues të Maturës Shtetërore Profesionale, në test do të përfaqësohet nga një numër më i madh pyetjesh.

3. Lëndët dhe temat përkatëse

Në programin orientues të provimit të **“Teorisë profesionale të integruar”** në kuadrin e provimit me zgjedhje të detyruar **“Teori profesionale e integruar”**, të Maturës Shtetërore Profesionale, për drejtimin mësimor **“Përpunim druri”**, do të përfshihen programet e lëndëve profesionale të mëposhtëme:

1. Materiale për prodhimin e objekteve prej druri, kl. 10.
2. Materiale për prodhimin e objekteve prej druri, kl. 11.
3. Veglat dhe makinat e përpunimit të drurit, kl. 10.
4. Veglat dhe makinat e përpunimit të drurit, kl. 11.
5. Ndërtimi i objekteve prej druri, kl. 10.
6. Ndërtimi i objekteve prej druri, kl. 11.
7. Bazat e sipërmarrjes, kl. 12.
8. Organizimi dhe ligjshmëria në përpunimin e drurit, kl. 13.
9. Teknika e ndërtimit të objekteve prej druri apo gjysmë të gatshme me elemente projekti, kl. 13.
10. Teknika e tharjes dhe transporti i brendshëm, kl. 13.
11. Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl. 13.

Tabela 1: Lëndët dhe peshat përkatëse në programin orientues

Nr	Lënda	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Materiale për prodhimin e objekteve prej druri	61	20
2	Veglat dhe makinat e përpunimit të drurit	46	15
3	Ndërtimi i objekteve prej druri	36	12
6	Bazat e sipërmarrjes	19	6
7	Organizimi dhe ligjshmëria në përpunimin	15	5

	e drurit"		
8	Teknika e ndërtimit të objekteve prej druri apo gjysmë të gatshme me elemente projekti	52	18
9	Teknika e tharjes dhe transporti i brendshëm	57	19
10	Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm	14	5
	TOTALI	300	100%

Temat sipas lëndëve janë:

- a) **“Materiale për prodhimin e objekteve prej druri”, kl.10 dhe kl. 11: (61 orë)**
- Lënda e sharruar 5 orë
  - Prodhime gjysmë të gatshme 2 orë
  - Pllaka e zdrukthit dhe e fibrës 8 orë
  - Materialet për r ngjitje 12 orë
  - Materiale të lyerjes dhe ilustrimit të mobiljes 22 orë
  - Materialet e tapicerisë 12 orë
- b) **“Veglat dhe makinat e përpunimit të drurit”, kl.10 dhe kl.11: (46 orë)**
- Makinat e sharrimit të drurit 15 orë
  - Makinat plan-drejtuese 15 orë
  - Makina frezë me bosht vertikal nga poshtë 8 orë
  - Makinat e shpimit të drurit 8 orë
- c) **“Ndërtimi i objekteve prej druri”, kl.10 dhe kl.11: (36 orë)**
- Objektet prej druri të mjediseve të banimit 16 orë
  - Objekte prej druri për institucione 8 orë
  - Objekte druri të tapicuara 12 orë
- d) **“Bazat e sipërmarrjes”, kl. 12: (20 orë)**
- Sipërmarrja dhe aktiviteti njerëzor 4 orë
  - Sipërmarrja dhe biznesi 6 orë
  - Tregu dhe sjellja konsumatore 5 orë
  - Legjislacioni i punës 5 orë
- e) **“Organizimi dhe ligjshmëria në përpunimin e drurit”, kl.13: (15 orë)**
- Njohuri për ligjet urbanistike për vendndodhjen e repartit/fabrikës të përpunimit të drurit ndaj zonës të banuar 4 orë
  - Njohuri për ligjet në mbrojtje të shëndetit të punëtorëve në fushën e përpunimit të drurit 3 orë
  - Njohuri për strukturën e një biznesi të përpunimit të drurit 4 orë

- Njohja e ligshmërisë për marrëdhëniet sipërmarrës-investitor-klient në përpunimin e drurit 4 orë

f) “Teknika e ndërtimit të objekteve prej druri apo gjysmë të gatshme me elemente projekti”, kl.13: (52 orë)

- Analiza e prodhimit të objektit prej druri 3 orë
- Analiza dhe përpunimi i vizatimeve të objektit prej druri 6 orë
- Llogaritja e materialeve për prodhimin e objekteve prej druri 4 orë
- Përcaktimi i kostos së prodhimit të objektit prej druri 4 orë
- Magazinimi i objekteve prej druri 3 orë
- Teknologjia e prodhimit të objekteve prej druri apo gjysmë të gatshme 4 orë
- Makineritë, pajisjet dhe materialet për prodhimin e objekteve prej druri apo gjysmë të gatshme 7 orë
- Prodhime speciale prej druri dhe vozat 6 orë
- Teknologjia e prodhimit të parketit 7 orë
- Makina të avancuara të përpunimit të drurit 8 orë

g) “Teknika e tharjes dhe transporti i brendshëm”, kl.13: (57 orë)

- Vetitë e avujve të ujit dhe ajrit si mjet tharës 3 orë
- Dukuritë fizike dhe vetitë e drurit gjatë tharjes 4 orë
- Tharja natyrore dhe artificiale 6 orë
- Regjimi në tharjen e drurit 4 orë
- Metoda të tjera të tharjes të drurit 4 orë
- Treguesit tekniko-ekonomikë të tharjes 4 orë
- Makinat peshëngritëse 8 orë
- Makina dhe instalime transporti me organe tërheqëse 8 orë
- Makina dhe instalime transporti pa organe tërheqëse 8 orë
- Transporti pneumatik 8 orë

i) Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, kl. 13: (14 orë)

- Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor 3 orë
- Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis 3 orë
- Zhvillimet demografike dhe mjedisi 4 orë
- Shoqëria e konsumit dhe mbetjet 4 orë